Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 12 ноябрь 1973 йил, душанба ✦ № 265 (15.739) ✦ Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

БУТУН КУЧ—СЎНГГИ МАРРАНИ ЭГАЛЛАШГА

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1973 йил ноябрь ойи биринчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Самарқанд областида** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Қодиров,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ҳамроқулов,** область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Жамолиддинов,** совхозлар трестининг директори ўртоқ **Муҳиддинов,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Розиқов,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Аракелов,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Шодиева)** қолдиришга қарор қилинди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 108,35 процент, машина терими планини 134,49 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 4,76 процент, машина теримининг 1,17 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Қорақалпоғистон АССРга** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Камолов,** Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ **Ешимбетов,** Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Айтмуротов,** Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалиги министри ўртоқ **Тўхтабоев,** совхозлар трестининг директори ўртоқ **Тўрамуротов,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Кан,** «Узсельхозтехника» Қорақалпоғистон республика бирлашмасининг раиси ўртоқ **Пиримов,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ешимбетова)** беришга қарор қилинди. Автоном республика пахта тайёрлаш йиллик планини 105,61 процент, машина терими планини 107,31 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 4,47 процент, машина теримининг 2,75 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Хоразм областидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Қорақалпоғистон АССРнинг **Тахтакўпир районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Шчербаков,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Кумеков,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Юсупов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ўтегенов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Имамалатдинов)** беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 100,28 процент, машина терими планини 86,66 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 12,92 процент, машина теримининг 5,63 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Самарқанд область Жомбой районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Қорақалпоғистон АССРнинг **Қўнғирот районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Абдиров,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Матчонов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Раимбергенов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Отаулиев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Сарсенов)** беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 119,21 процент, машина терими планини 108,40 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 7,90 процент, машина теримининг 6,46 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Самарқанд областининг Каттақўрғон районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сурхондарё областининг **Жарқўрғон районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Алматов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Боймуродов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Маматхолов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Жўраев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Исломов)** беришга қарор қилинди. Бу район ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини 105,34 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 4,94 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Қашқадарё областининг Косон районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сирдарё областининг қўриқ **Янгиер районида** (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Жиберин,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Жумаев,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Султонов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Тюгай,** шаҳар комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Шерматов)** қолдиришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 131,97 процент, машина терими планини 132,69 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 5,73 процент, машина теримининг 0,37 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Қорақалпоғистон АССР Тахтакўпир районидаги **Калинин номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ **Нуримбетов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Токсанбоев,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Халилаев,** комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Нурбекова)** беришга қарор қилинди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 103,69 процент, машина терими планини 89,07 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 14,33 процент, машина теримининг 8,60 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Самарқанд область Хатирчи районидаги «Зарафшон» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сирдарё область Ильич районидаги Узоқов номли қўриқ совхозда (совхоз директори ўртоқ **Эрназаров,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Абдусаидов,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Мирсоатов,** комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Тошбоев)** қолдиришга қарор қилинди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 99,78 процент, машина терими планини 133,36 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 10,95 процент, машина теримининг 5,43 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Самарқанд область Оқдарё районидаги **Энгельс номли колхозга** (правление раиси ўртоқ **Ҳамроев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Бобоев,** комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Пўлатов)** беришга қарор қилинди. Бу колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 91,00 процент, машина терими планини 143,00 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 14,20 процент, машина теримининг 11,40 процент ўсишини таъминлаган.

Республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига тўкилган дурдонанинг ярмидан кўпини «зангори кема» капитанлари териб беришди. Бунда турсунойчиларнинг ҳам ҳиссаси катта. Избоскан районидаги Шермат Юсупов номли колхознинг илғор механизатори Лолахон Хушмирзаева ҳам турсунойчилардан. У бу йил ўз агрегати бункеридан 400 тонна «оқ олтин» тўкди. Суратда: Лолахон Хушмирзаевани улкан ғалаба билан қутлашяпти.

Д. Ниёзов фотоси.

4.850 МИНГ ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида
1973 йил 11 ноябрга бўлган маълумот
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
СИРДАРЕ	0,15	122,06	0,03	136,05
АНДИЖОН	0,10	114,82	0,08	136,26
ТОШКЕНТ	0,08	113,00	0,01	116,07
ҚАШҚАДАРЕ	0,12	112,48	0,12	104,02
СУРХОНДАРЕ	0,16	112,06	0,08	108,13
НАМАНГАН	0,25	109,65	0,17	149,64
САМАРҚАНД	0,21	108,35	0,03	134,49
ФАРҒОНА	0,22	106,70	0,07	121,10
ҚҚАССР	0,13	105,61	0,04	107,31
ХОРАЗМ	0,08	104,66	0,09	101,66
Бухоро	0,13	87,30	0,26	97,40
Республика бўйича:	0,16	108,79	0,08	121,05
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Қашқадарё	0,18	100,56		
Сурхондарё	0,30	100,54		
Бухоро	0,34	42,55		
Республика бўйича:	0,27	96,01		

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Сирдарё районидаги «Правда» совхози беш йиллик планини бажарди, давлатга топширилган ўн беш ярим минг тоннадан ортиқ пахтанинг ҳаммаси бу йил «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Уч йил мобайнида бу ерда ҳаммаси бўлиб қарийб қирқ беш минг тонна пахта териб олинди. Ҳосилдорлик топшириғи бир ярим баравар ошириб бажарилди. Бу йилги мавсумда ҳар гектар ердан 28 центнер «оқ олтин» олинди. Деҳқонлар гектаридан яна икки центнер пахта териб олишга аҳд қилдилар.

Совхоз коллективи беш йиллик планга қўшимча равишда камида 35 минг тонна пахта топширишдек янги мажбурият олди. (УзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи саккизинчи чақириқ Олий Советининг еттинчи сессияси 1973 йил 12 декабрда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1973 йил, 9 ноябрь.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент сут комбинатининг коллективи КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг уч йили планини барча кўрсаткичлар бўйича муддатидан олдин бажарди. Корхона меҳнаткашлари йил охирига қадар йиллик топшириққа қўшимча равишда бир ярим миллион сўмлик сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

(УзТАГ).

Л. И. БРЕЖНЕВ А. МУҲАММАД БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Москвага келган Ироқ Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Азиз Муҳаммадни қабул қилди. Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев қатнашди.

Самимий, ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат чоғида КПСС билан Ироқ Компартияси ўртасида дўстона алоқаларни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Ҳозирги халқаро аҳвол тўғрисида фикрлашиб олинди. Яқин Шарқдаги вазиятга алоҳида эътибор берилди. Бу районда Исроил агрессорларининг айби билан шу йил октябрь ойида яна қуролли можаро бошланган эди.

А. Муҳаммад араб мамлакатларининг ўз миллий мустақиллигини ва суверенитетини таъминлаш, Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун сарфлаётган куч-ғайратига мадад бериш сиёсатини изчиллик билан давом эттираётганлиги учун Ироқ коммунистлари номидан КПСС Марказий Комитетига ва Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

Совет томони араб халқларининг Исроил қўшинларини улар 1967 йилда оккупация қилиб олган араб территориясидан олиб кетиш шу райондаги барча давлатлар ва халқларнинг, шу жумладан, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминлаш асосида Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш мақсадида олиб бораётган адолатли курашини КПСС билан Совет ҳукумати қўллаб-қувватлайди деб таъкидлайди.

Л. И. Брежнев Исроил агрессиясига дучор бўлган араб давлатларини қўллаб-қувватлашда мустақил ривожланиш манфаатлари йўлида ўзининг нефть ресурсларидан арабларнинг агрессияга қарши ва чет эл монополияларига қарши кураши йўлида самарали фойдаланаётганлигига юксак баҳо берди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ўз мустақиллигини мустаҳкамлашда Ироқ халқига ёрдам бериб туришдан, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Ироқ шартномасига мувофиқ ҳар иккала мамлакат ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришдан иборат йўлга Совет Иттифоқи ҳамиша амал қилажагини тасдиқлади.

Томонлар КПСС билан Ироқ Коммунистик партияси ўртасида қардошларча дўстликни янада ривожлантириш кераклигини таъкидлаб ўтдилар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ КИЕВГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Югославия Федератив Социалистик Республикаси Президенти, Югославия Коммунистлар союзи Раиси Иосип Броз Тито билан учрашиш ва суҳбатлашиш учун 10 ноябрда Москвадан Киевга жўнаб кетди. Иосип Броз Тито КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан дўстона визит билан Совет Иттифоқига келяпти.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громыко, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ЮФСРдаги элчиси В. И. Степаковлар ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга жўнаб кетдилар.

Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Б. П. Бешчев, В. В. Кузнецов, Г. С. Павлов, Н. М. Пегов, К. У. Черненко, Г. Э. Цуканов, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари А. М. Александров, О. Б. Рахманин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари Киев вокзалида ўртоқ Л. И. Брежневни кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ КИЕВГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети таклифига биноан дўстона визит билан Совет Иттифоқига келаётган Югославия Социалистик Федератив Республикаси Президенти, Югославия Коммунистлар союзи Раиси Иосип Броз Тито билан учрашиш ва суҳбатлашиш учун 11 ноябрда Киевга келди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громыко, КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси СССРнинг ЮФСРдаги элчиси В. И. Степаковлар ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга Киевга келдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Украина Коммунистик партияси Марказий Комитети биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. С. Грушецкий, республика Министрлар Советининг Раиси А. П. Ляшко, Украина Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, Украина ССР Олий Совети Президиумининг аъзолари, республика министрликлари ва идораларининг, Киев шаҳри ва области партия ҳамда совет ташкилотларининг раҳбарлари, шаҳар меҳнаткашларининг намояндалари вокзалда ўртоқ Л. И. Брежневни кутиб олдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев вокзалдан қароргоҳига бораётган йўлда Украина пойтахтининг минг-минглаб аҳолиси уни самимий табриклади. (ТАСС).

ГЕРМАНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ РАИСИ УРТОҚ ГЕРБЕРТ МИСГА
ГЕРМАНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ РАИСИНИНГ УРИНБОСАРИ УРТОҚ ГЕРМАН ГОТЬЕГА

Германия Коммунистик партиясининг Раиси ва Раис ўринбосари лавозимларига сайланганлигингиз муносабати билан, азиз ўртоқлар, сизларни самимий табриклайман.

Сизларнинг фаолиятингизда, ГФР ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларининг туб манфаатларини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган, Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, мамлакатларимиз халқлари ўртасида дўстона муносабатларни ривожлантириш учун актив курашаётган Германия Коммунистик партиясининг позициясини янада мустаҳкамлашда сизларга катта муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

УРТОҚ ИОСИП БРОЗ ТИТОНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ВИЗИТИ ТУҒРИСИДА

Югославия Федератив Социалистик Республикасининг Президенти, Югославия Коммунистлар союзининг Раиси Иосип Броз Тито КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан шу йил ноябрь ойида дўстона визит билан Совет Иттифоқига келади.

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг лабзи ҳалол деҳқонлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Ҳар гектар ердан 35 центнер ўрнига 38 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиб, она-Ватанга армуғон этдилар. Азамат пахтакорлар келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратиш учун кузги шудгорни бошлаб юбордилар. Илғор механизаторлардан Суннат Холматов ва Муҳаммад Зубайдуллаевлар кунига 8-9 гектардан майдонни шудгорлашяпти. Суратларда: (чапда) ерни ўғитлаш ва ҳайдаш пайти тасвирланган. Ўнгда эса пешқадам тракторчилардан С. Холматов ва М. Зубайдуллаев.

А. Тўраев фотолари.

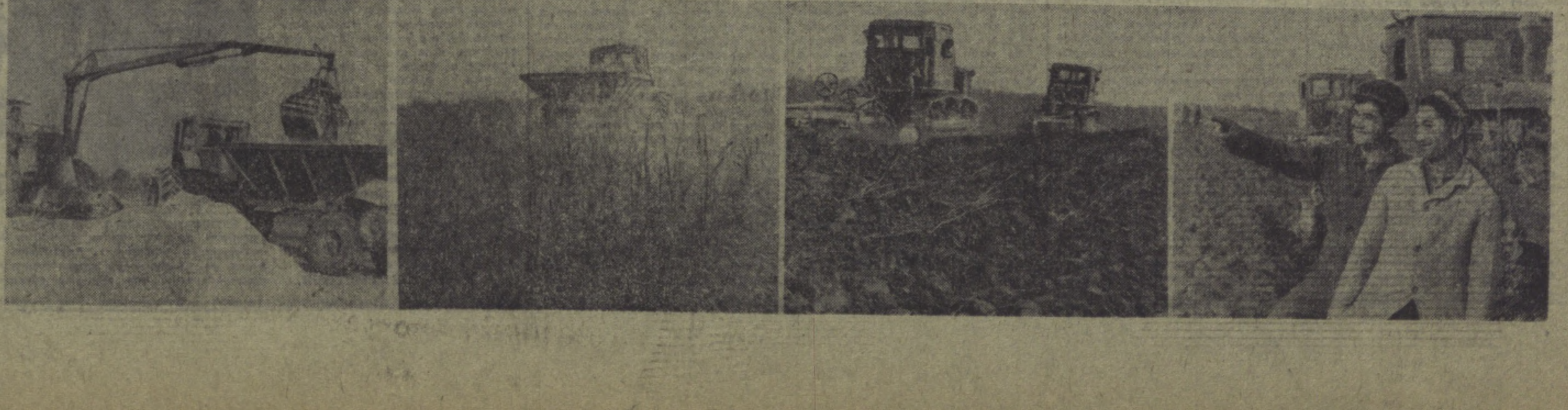

ОТАШИН ВАТАНПАРВАРЛИК, ЮКСАК МАҲОРАТ

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ҳамда архитектура соҳасида Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари Комитетининг раиси Н. С. ТИХОНОВ билан суҳбат.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофотлари ва Давлат мукофотлари комитетининг таклифини кўриб чиқиб, 1973 йилги СССР Давлат мукофотларини қуйидагиларга бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Таниқли рус шоири М. К. Луконин «Зарурият» китоби учун адабиёт соҳасидаги мукофотга сазовор бўлди.

Шеърлар ва поэмаларнинг бу тўпламида авторнинг чуқур гражданлик ҳислати, унинг юксак маҳорати, ҳаёт нафасини ҳис қила билиши ёрқин ва образли ифодасини топган. Шоир асарларидаги лирик қаҳрамоннинг ўй ва фикрлари мамлакат биографияси билан, бугунги кунни яратаётган, Совет Ватанининг гўзал келажагини кўра биладиган совет кишиларининг буюк ватанпарварлик жасорати билан узвий қўшилиб кетади. М. Луконин ижодиёти ана шунинг учун ҳам китобхонларнинг юксак баҳосига ва муҳаббатига сазовор бўлди.

Таниқли Озарбайжон шоири Наби Хазрийнинг «Денгиз чўққилардан бошланади» поэтик тўплами ҳамда «Шеърлар ва поэмалар» китобидаги янги асарлари ҳам СССР Давлат мукофоти билан тақдирланди.

Наби Хазрий ўзига хос катта бадиий истеъдод эгаси, кучли поэтик ҳароратга эга шоир. Ватанга муҳаббат, совет халқи қилаётган жамики олижаноб ишларга даҳлдорлик унинг ижодиётидаги муҳим мавзулардир. Унинг оптимизм билан суғорилган поэмалари, лирик шеърлари табиатан образли ва реалистикдир. Шунинг учун ҳам бу авторнинг ижоди кенг китобхонлар ўртасида жуда машҳур.

Бадиий ижодиёт назарияси ва тарихи соҳасидаги мукофот филология фанлари доктори, профессор А. И. Метченкога «Курашиб қўлга киритилган жонажон иш. Совет адабиёти тарихидан» китоби учун берилди. Бу асар социалистик реализм назариясини ишлаб чиқишга, унинг тарихини тадқиқ қилишга қўшилган катта ҳисса бўлди. Китобда ҳозирги замон адабий жараёни, проза ва поэзия ривожидаги асосий йўналишлар чуқур таҳлил қилинган.

Филология фанлари доктори В. О. Перцов ҳам «Маяковский ҳаёти ва ижоди» китоби учун Давлат мукофоти олди. Уч томдан иборат бу кўп йиллик меҳнат Маяковскийнинг ижодий методини очиб беради, унинг поэзиясининг совет адабиёти ривожига таъсирини кўрсатади. В. О. Перцовнинг монографияси буюк совет шоирининг ижодини тадқиқ қилаётган ҳозирги замон фанига қўшилган муҳим ҳиссадир. Монография анализнинг чуқурлиги, бадиий умумлашмаларнинг пухталиги ва образлилиги билан ажралиб туради.

1969—1970 йиллардаги ва 1971—1972 йиллардаги концерт программалари учун РСФСР халқ артисти В. Г. Дулова музика ва концерт ижрочилик фаолияти соҳасидаги мукофотга сазовор бўлди.

У кўпгина асарларни арфага мослаб қайта басталаган, арфа чалишнинг янги усулларини яратган. Атоқли совет арфачисининг номи, унинг юксак маҳорати мамлакатимиздагина эмас, бутун дунёда ҳам машҳур. Репертуарининг кенглиги ва ўзига хослиги, ифодали ижрочилик услуби учун бу артистни санъатнинг ҳақиқатан ҳам «Маҳорат академияси», деб аташади.

Тасвирий санъат соҳасидаги Давлат мукофоти РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби А. Д. Гончаровга, В. Казиннинг «Буюк почин» поэмасига, А. Н. Островский, А. В. Сухово-Кобилин ва Ф. М. Достоевский асарлари китобларига ишлаган безаклари учун берилди.

А. Д. Гончаров гравюра ва китоб безатиш устаси сифатида миллионлаб китобхон ва томошабинларга яхши таниш. Инсон ички дунёсининг бойлиги ва мураккаблиги унинг асарларида чуқур ва ёрқин ифодасини топади. Рассом асарлари совет тасвирий санъати усталари яратган энг яхши асарлар орасида фахрли ўринни эгаллайди.

«Қаҳрамонона Белоруссия» живопись асарлари туркуми — «Партизанлар мадоннаси», «Витебск дарвозаси», «Далада» картиналари, шунингдек Минск шаҳридаги Улуғ Ватан уруши музейи деворига чизилган сурат жуда машҳур. Бу асарлари учун Белоруссия халқ рассоми М. А. Савицкий ҳам олий мукофотга сазовор бўлди.

Бу рассомнинг картиналари кечаги ва бугунги кунимиз тўғрисида, инсоннинг маънавий гўзаллиги ҳақида, замондошимизнинг жасорати тўғрисида ҳикоя қилади. М. Савицкий санъатини ҳақиқатан ҳам давр ҳужжати деб аташ мумкин, бу санъат асарлари совет Ватани учун кураш ва бунёдкорликларга даъват этади.

Болалар адабиёти ва санъати учун махсус мукофот СССР халқ рассоми марҳум А. Ф. Пахомовга берилди. Бу рассом Л. Н. Толстойнинг «Филиппок» ҳикоялари тўпламига, «Алифбе» саҳифаларига ишлаган расмлари ва безаклари учун олий мукофотга сазовор бўлди.

Китоб графикасининг машҳур устаси ўз расмларини қадимги рус қишлоғининг болалари тўғрисида, халқнинг ўтмиши ҳақида поэтик таассурот сифатида чизган. У бу вазифани ажойиб тарзда бажарди. Безаклар Л. Н. Толстой ҳикояларига жуда ҳамоҳанг бўлиб тушган. А. Ф. Пахомов санъатига хос ҳаққонийлик ва бадиий ифода бу асарларда ҳам ўз аксини топган.

Давлат мукофоти Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс ансамблининг 1971—1972 йиллардаги концерт программаси учун берилди. Ансамблнинг бадиий раҳбари, СССР Халқ артисти Мукаррама Турғунбоева, ансамбль солистлари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Р. Ҳ. Низомова, В. Н. Романова, Р. К. Шарипова, Қ. Дадаев, коллективнинг музика раҳбари Б. Т. Алиев, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими рассом З. Т. Куриш лауреат бўлишди.

Ансамблнинг Совет Иттифоқидаги, хорижий шарқ ва ғарб мамлакатларидаги концертлари доимо катта муваффақият қозонади. Бу коллективнинг юксак маҳорати олий мукофотга тўла лойиқ.

Режиссёр Ҳ. Норлиев, оператор А. А. Иванов, рассом А. Хўжаниёзов, артистлардан М. Г. Аймедова билан Х. Овезгеленовлар «Туркманфильм» киностудияси чиқарган «Келинчак» бадиий фильми учун кинематография соҳасида лауреат бўлишди. Туркманистон кино усталарининг бу асари чўлда яшаб, меҳнат қилаётган мард, соф муҳаббатли ва меҳрибон совет кишилари тўғрисидаги гўзал ва мароқли қиссадир.

СССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг «Экран» ижодий бирлашмаси ишлаб чиқарган «Қирқ бешинчи йилнинг қиши ва баҳори» ҳужжатли телевизион фильми ҳам мукофотга сазовор бўлди. Фильмни яратувчилар сценарий автори С. И. Жданова билан фильм режиссёри Д. С. Фирсова (Микоша) лауреат бўлишди.

Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсати ўз аксини топган бу фильмда ўтган йиллар хроникаси, халқ жасорати мавзуи янги куч билан янгради. Фильм ҳақиқатан ҳам совет ҳужжатли кинематографиясининг янги жуда катта муваффақияти деб аталиши мумкин.

Авторлар коллективининг раҳбари РСФСР ва Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган архитектор Б. Р. Рубаненко бошчилигида Тольятти шаҳрида янги уй-жой районларини яратувчилар катта коллективи архитектура соҳасидаги Давлат мукофоти билан тақдирланди. Архитекторлар, инженерлар, қурувчилар қатнашган бу иш Ватан шаҳар қурилиши соҳасидаги ажойиб муваффақиятдир.

СССР халқ архитектори, авторлар коллективининг раҳбари С. Б. Сперанский бошчилигида Нева дарёси бўйидаги шаҳарда «Ленинград» меҳмонхонасини ва Совет — Финляндия чегарасида таможня иншоотлари комплексини яратувчилар ҳам архитектура соҳасидаги мукофот билан тақдирландилар. Бунёдкорлар фикрининг зўр истеъдод билан амалга оширилганлиги бу биноларни замонамизнинг ажойиб иншоотлари қаторига қўяди.

1973 йилги СССР Давлат мукофотлари янги лауреатларининг номлари Совет Ватанимиз санъати, адабиёти ва архитектурасининг ажойиб асарларини яратувчилар деган юксак номга сазовор бўлганлар қаторидан ҳақли равишда жой олди.

(ТАСС).

Планетамизда

Гвинея — Бисау Республикасининг мустақил янги давлат сифатида эълон қилиниши Африка халқларининг ҳамда прогрессив инсониятнинг Африка қитъасини мустамлака зулмидан бутунлай озод қилиш умумий кураш йўлидаги катта ютуқ ҳисобланади. Бу тарихий қарор Миллий халқ йиғилиши депутатлари томонидан мамлакатнинг озод қилинган районларидан бирида ўтказилган сессиясида қабул қилинди. Суратда: йиғилишнинг биринчи сессияси президиуми.

(ТАСС фотохроникаси).

ЖЕНЕВАДАГИ КЕНГАШ

ЖЕНЕВА, 11 ноябрь. (ТАСС). Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган кенгаш иккинчи даври ишчи органлари мажлислари давом этмоқда.

Биринчи комиссиянинг ишчи органларида Европа хавфсизлигининг асослари ва Европадаги давлатлар ўртасида муносабатларнинг принциплари тўғрисида Совет Иттифоқи таклиф этган бош декларациянинг лойиҳаси, шунингдек Франция билан Югославия тақдим этган ҳужжатларнинг лойиҳаси муҳокама қилинмоқда.

Экономика, фан ва техника соҳасидаги ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи иккинчи комиссияда ва унинг ишчи органларида муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ҳамкорлик ва экономика бўйича кадрлар тайёрлаш масалалари қараб чиқилди.

Учинчи комиссиянинг ишчи органлари Польша ва Болгария биргаликда киритган лойиҳа ҳамда бошқа бир қанча мамлакатларнинг таклифлари асосида маданият, маориф, алоқалар ва информациялар айирбошлаш соҳасида ҳамкорликнинг баъзи жиҳатларини қараб чиқдилар. Алоқалар масаласи билан шуғулланувчи кичик комиссия спорт алоқалари масаласини муҳокама қилди. Информация масалалари билан шуғулланувчи кичик комиссия журналистларнинг профессионал фаолияти шароитини яхшилашга доир масалани қараб чиқишга киришди.

МАОИЗМ — ИМПЕРИАЛИЗМ ХИЗМАТИДА

ДЕҲЛИ, 11 ноябрь. (ТАСС). Ҳиндистон Компартияси Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси Моҳит Сен ҳафталик «Нью-эйж» газетасида «Ленинизм маоизмга қарши» сарлавҳали мақоласида бундай деб ёзади:

«Улуғ Октябрь социалистик революцияси марксизм-ленинизмнинг ғоят буюк тантанаси бўлди ва шундай бўлиб қолаверади. Бу тантана Ленин васиятларини бажараётган Ленин ворисларининг 56 йил давомидаги бунёдкорлик ишларида намоён бўлди ва ривожланди.

Ижодий юксалиш билан тўлиб-тошган бу қизғин давр, инсониятнинг бутун тарихида олға қараб жуда тез ҳаракат қилиш даври шуни кўрсатдики, антисовет йўлга тойилиб кетиш муқаррар равишда тамомила айниб кетишга, синфий душманлар позициясига ва идеологик жиҳатдан юз тубан кетишга олиб боради. Маоизмнинг тақдири ҳам худди шундай бўлди.

Хитой Коммунистик партиясининг X съезди деб аталган йиғин буни ҳар нарсадан кўра равшанроқ намойиш қилиб кўрсатди. Съезд ҳужжатлари энди ҳаммага аён бўлиб қолди. Бу ҳужжатлар худди шунингдек съездни ўтказишнинг бутун услуби маоизм мафкуравий жиҳатдан боши берк кўчага кириб қолганлигини, маоизм Хитойда ҳам, чет элларда ҳам тобора яккаланиб қолаётганлигини, халқаро коммунистик ҳаракатни парокандаликка солишга уринаётган маочилар ўз сафларининг бирлигини сақлаб қолишга ўзлари ҳам қодир эмасликларини таъкидлади.

Хитой Коммунистик партиясининг X съезди тамомила яширин вазиятда ўтганлигини айтиш кифоя, турли даражадаги конференциялар қандай ўтказилганлигини, съезднинг ўзига делегатлар қайси принциплар асосида сайланганлигини ҳеч ким билмайди ва бу тўғрида маочиларнинг расмий ҳужжатларидан ҳам бирон-бир маълумот олиш мумкин эмас.

Шуни ҳам эслатиб ўтиш ўринлики, бу ерда гап қандайдир бирон яширин ёки таъқиб қилинаётган партиянинг съезди тўғрисида эмас, балки 24 йилдан бери ҳукмрон бўлиб келган партиянинг съезди тўғрисида боряпти. Хўш, маочилар ўзларини кимдан яширдилар?

«Маоизм, — деб давом этади автор, — ташқи сиёсатдан бошлаб социалистик қурилишгача ҳамма соҳада жаҳон коммунистик ҳаракати ленинча ишининг мухолифлари сифатида майдонга чиқди.

1958 йилдан бошлаб ёки 1966 йилги «Улуғ пролетар маданий революцияси» давридан бери Хитойда қандай воқеалар юз берди?

Линь Бяо маоизмнинг энг илғор ва чинакам намояндаси бўлиб тарих саҳнасига чиқди. Хитой Коммунистик партиясининг IX съезди маъқуллаган уставда у тўғридан-тўғри монархиячилик услубида Маонинг ворисп деб эълон қилинди. Линь Бяо мамлакатнинг ўзида «маданий революция» йўлини ва чет элларда «жаҳон қишлоғи» билан бир қаторда — «халқ озодлик уруши» йўлини илгари сурди. У IX съездда делегатлар ҳузурида Марказий Комитет номидан доклад қилган эди.

Унинг тутган йўли эндиликда «ўта ўнг» йўл деб қораланмоқда.

Моҳит Сен шу муносабат билан «маочилар раҳбарлигининг кейинги пайтларда олиб бораётган ишлари илгаригига қараганда янада кўпроқ даражада антисовет руҳда эканлигини» таъкидлаб ўтади. Автор маоизм кескинликни камайтиришга қарши чиқиб, уни «мувақкат ва юзаки бир воқеа» деб таърифламоқда, ҳамда «ўта тартибсизликка» даъват қилмоқда, деб уқтириб ўтади. Шундай қилиб маоизм ҳозирги вақтда кескинликни камайтириш тенденцияларига қарши чиқаётган халқаро империализмнинг энг милитарист ва реакцион доиралари манфаатларига, Қўшма Штатлар ҳарбий-саноат комплекси манфаатларига хизмат қилмоқда, деб таъкидлайди Моҳит Сен.

Моҳит Сен яна бундай деб ёзади: «КПСС XXIV съезди илгари сурган тинчлик ва коммунистик жамият қуриш улуғвор программасини бажариш йўлидан КПСС раҳбарлигида олға бораётган Совет Иттифоқи маоизмга зид равишда ўзининг улуғворлиги ва динамизмини намойиш қилди. Бу эса, революцион ҳаракатга раҳбарлик тўғрисида гапирганда, ленинизм билан маоизм ўртасида қанчалик принципиал фарқ борлигини кўрсатувчи ёрқин мисол бўлди.

ҚИЗИЛ КРЕСТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ТЕҲРОН. (ТАСС). Бу ерда 22-Халқаро Қизил крест конференцияси бўлди. Конференция ишида Қизил крест жамиятлари иттифоқи, Халқаро Қизил крест комитетининг вакиллари, 121 мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи делегациялари қатнашмоқдалар.

Конференцияни Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий очиб, табрик нутқи сўзлади.

Конференция кун тартибида — Тинчлик омили сифатида Қизил крестнинг роли, халқаро ҳуқуқни ривожлантиришдаги аҳамияти, атроф муҳитни қўриқлашда Қизил крестнинг қатнашуви каби масалалар бор. Делегатлар табиий офатлар вақтида қутқарув ишларини ўтказишда Қизил крест амал қиладиган принцип ва қоидаларни янада ривожлантириш юзасидан киритилган таклифларни, БМТ билан ҳамкорлик қилиш масалаларни ва бошқа бир қанча проблемаларни муҳокама қиладилар.

ЕР — ДЕҲҚОНЛАРГА

ДАККА. (ТАСС). Мамлакатда ўтказилаётган ер ислоҳотига мувофиқ, Бангладеш ҳукумати Комилла округида 1000 гектар ерни энг қашшоқ деҳқонларга бўлиб берди. Ер, ер ислоҳоти, ер солиғи, ўрмон хўжалиги, балиқ хўжалиги ва чорвачилик масалалари бўйича министр Абдурраб Сернибод яқин келажакда катта-катта заминдорлардан тортиб олинган 30 минг гектардан зиёд ер деҳқонларга берилишини маълум қилди.

МЕДИЦИНА ЁРДАМИ БЕПУЛ

ЖАЗОИР. (ТАСС). Жазоирда 1974 йилнинг 1 январидан бошлаб аҳолига бепул медицина хизмати кўрсатишга аста-секин ўтиб бориш тўғрисида қарор қабул қилинди. Давлат секторидаги корхоналарнинг ишчилари ва хизматчилари ҳамда мамлакатда аграр революцияни амалга ошириш борасида тузилаётган қишлоқ хўжалик кооперативларининг аъзолари биринчи навбатда бепул медицина хизмати билан таъминланадилар.

Ҳозирги вақтда ЖХДРнинг бир қанча районларида қашшоқ деҳқонлар ва уларнинг оилаларига бепул медицина ёрдами берилмоқда.

Матбуотнинг таъкидлашича, Жазоир соғлиқни сақлаш органлари бу борада Совет Иттифоқининг тажрибасидан кенг кўламда фойдаланадилар. Совет Иттифоқи соғлиқни сақлашни ривожлантиришда, шу жумладан, миллий медицина кадрларини тайёрлашда ёш республикага кўпдан бери ҳар томонлама ёрдам бериб келмоқда.

САВОДСИЗЛИКНИ БИТИРИШ МАҚСАДИДА

КАРОЧИ. (ТАСС). Покистон Синд вилоятининг ҳукумати катта ёшдаги аҳоли ўртасида саводсизликни битириш программасини амалга оширишга киришди. Вилоятда ноябрь бошларида тўрт юз минг нафар чамаси кишини уч ой мобайнида саводхон қилиш мақсадида беш мингта умумий таълим марказлари очилди. Ҳозир Карочи округининг ўзидагина 460 та шундай марказ ишлаб турибди. «Доон» газетасининг ёзишича, катта-кичик ёшдаги кишилар зўр иштиёқ билан машғулотга киришиб кетдилар. Уларга ўқув қуроллари бепул берилмоқда. Штат ҳукумати ушбу программани бажаришга олти миллион рупий пул ажратди.

Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

ҲАРАКАТДА БАРАКАТ

- «ТАШХИМСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ЯНГИ ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТЛАРИ.
- ТОПШИРИҚҚА ҚУШИМЧА ЯНА 300 МАШИНА,
- НОВАТОРЛАРНИНГ ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШЛАРИ
- АГРЕГАТЛАРДАГИ ҚУЛАЙЛИКЛАР КУПАЙМОҚДА,

Бу корхонанинг маҳсулоти фақат Ўзбекистондагина эмас, балки бошқа қўшни республикаларга ҳам юборилиб турганлиги кўпчиликка маълум. Чунки, пахтакорларнинг мушкулини осон қилишда «Ташхимсельмаш» заводининг машиналари жуда қулай келиб қолди. Шу боисдан корхона маҳсулотларига бўлган талаб кундан-кунга ошиб бораётганлиги ажабланарли эмас.

Модомики шундай экан, ташхимсельмашчилар ўз маҳсулотларини янада кўпайтириш, унга бўлган талабни қондириш устида кун сайин бош қотирмоқдалар. Коллектив шу йилнинг ўзида деҳқонларга пландан ташқари анчагина машина жўнатишга муяссар бўлдилар. Лекин бу соҳада қўлга киритилган муваффақиятлар анча озлик қилади.

Машинасозлар келаси йили, яъни тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида қишлоқ хўжалигига тағин ҳам кўплаб машиналар етказиб бериш учун жонбозлик кўрсатмоқдалар.

— Эндиги йили мажбуриятда белгиланганидан ташқари яна 100 та пуркагич машина ишлаб чиқарамиз, — дейишди завод коллективи биз билан бўлган суҳбатда.

Улар бундай қарорга анчагина ўй-мулоҳазадан кейин келишди. Бунинг учун ўз резервлари ҳамда имкониятларини батамом ўртага ташлаб анчагина бош қотиришди. Ниҳоят ана шундай катта ҳиммат яширинган аҳд-паймон юзага келди.

Демак, ташхимсельмашчилар эндиги йили ўз устларига олган қўшимча мажбуриятларини қўшганда деҳқонларга 4300 та машина юборишга бел боғлашган.

Маълумки, коллектив тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида планда кўрсатилишича, 4 мингта машина ишлаб чиқаришлари керак эди. Энди асосий мажбуриятдаги 200 та, қўшимча мажбуриятдаги 100 та машинани қўшганда юқорида келтирилган рақам юзага келади.

Кези келганда яна шуни айтиш керакки, корхона коллективи план бўйича тўққизинчи беш йилликнинг охирги йилига боргандагина, шунча машина ишлаб чиқариши зарур. Демак ташаббускор ишчилар беш йилликнинг сўнгги маррасини бир йил аввал эгаллашмоқчи.

— Биз ўз устимизга олган оширилган мажбуриятни бажаришга ишонамиз, — дейди корхона директори Р. Г. Қодиров, — чунки коллективимизда оширилган мажбуриятларни бажариш йўлида анчагина тажриба тўпланиб қолди.

— Масалан, — дейди у, — шу йилнинг ўзида ҳам ишчиларимиз катта ғалабани қўлга киритишди. Машинасозлар республикамиз механизаторларининг илтимосларини бажо келтириб, топшириққа қўшимча равишда 300 та «ОВХ-14» машиналари тайёрлаб бердилар.

Чиндан ҳам ишчилар пахтакор дўстларининг буюртмаларини бажонидил шараф билан адо этдилар. Улар бу машиналарни ваъда қилинган муддатда роппа-росо бир ой аввал етказиб берган эдилар. Ҳали бу пайтда ғўзани дефолиация қилишга анча вақт бор эди.

Шу нарса қувончлики, оширилган мажбурият бўйича етказиб берилган агрегатларнинг ҳаммаси асосан меҳнат унумдорлигини ошириш натижасида ишлаб чиқарилган эди.

Ҳозир заводда ҳар куни ўрта ҳисобда 19 тадан машина йиғилиб турибди. Бу эса беш йилликнинг охирида йиғилиши керак бўлганидан 4 та машина кўп.

Бундай ютуқлар ўз-ўзидан юзага келаётгани йўқ. Бу ижод, изланиш, шижоат туфайли рўёбга чиқмоқда. Чунончи, корхонада ташаббускор, илғор изланувчан бригадалар кўп. Ана шу коллективларнинг ташаббуси билан ишлаб чиқаришнинг барча участкалари ҳамда ҳар бир ишчи ўрнида унумли меҳнат қилиш юзасидан мусобақа қизғин авж олиб кетди. Натижада қатор коллективлар бу соҳада маълум тадбирларнинг дурустгина режаларини белгилаб бердилар.

Масалан, меҳнатни илмий ташкил этиш бўлими цехларнинг планларини қайтадан ишлаб чиқди. Пировардида корхона ва цехлардаги техника ускуналари ҳамда жиҳозларини қисиштириб жойлаштиришга эришилди. Цехлардаги асосий узел ва деталлар тайёрлаш бир-бирига мувофиқлаштирилиши туфайли дастгоҳларни мунтазам ишлатишга, деталларни у ердан бу ерга ташишни йўқотишга, бир кишининг бир неча дастгоҳни бошқаришига эришилди.

Сўнгра, кўпчилик ишчилар ўзаро яккама-якка мусобақалашишга кўчишди. Улар шахсий шартномаларга имзо чекиб, ёнма-ён ишлаб турган ўртоқларига аъло сифатли деталлар етказиб бериш учун устларига мажбуриятлар олишди. Ниҳоят буларнинг ҳаммаси корхонанинг бетўхтов ишлашини таъминлаб, меҳнатда юксак унумдорликни қўлга киритишга ёрдам берди.

Бу ерда ана шу нарсани қайд қилиш керакки, йилнинг бошида корхонада ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг учдан икки қисми асосан ойнинг учинчи ўн кунлигида йиғилар эди. Эндиликда охирги ўн кунликда буларнинг 40 процентдан камроғи йиғилишига эришилди.

Деҳқонлар машинадан мамнун эканликларини баён қилиб, кўплаб ташаккурномалар юбормоқдалар. Ҳали шу пайтгача бирор машина заводнинг айби билан корхонага қайтарилгани йўқ. Бу эса коллективда ўз ишига ишонч ва фахрланиш ҳисларини кучайтирмоқда.

Бундай муваффақиятларда ўзининг ижодий режалари асосида ишлаётган қатор бригадаларнинг катта ҳиссаси бор. Масалан, заводнинг А. Муқимжонов бошлиқ йиғувчи слесарлари кундалик смена топшириғини ошириб бажариш билан бирга бутун маҳсулотни фақат аъло сифатга топшириб келмоқда. Бригада рационализаторлари эса, плевматик асбоблар туркумини такомиллаштиришга эришди. Бу эса меҳнат унумдорлигини 1,5 баробар ошириш имкониятини берди. Шунингдек, бу ердаги ҳар бир слесарь бешта қўшимча касбни эгаллаб олган. Натижада бир киши иккинчи ишчининг ўрнида ишлай олиши мумкин.

Завод коллективи ўз устига оширилган мажбуриятларни олар экан, унда яна бир алоҳида модда қайд этилди. Машинасозлар 1974 йилда тежаб қолинган металлардан яна бир неча пуркагич машиналари тайёрлашга аҳд қилишди.

Бу соҳада авж олиб кетган мусобақага кўпчилик қаторида завод инженерлари ҳамда конструкторлари қўшилишди. Улар тежамкорлик резервларини излаб, анчагина янгиликларни ўртага ташлашди. Пуркагич агрегатларининг қатор узелларини такомиллаштириш билан бирга, унинг кўпчилик қисмларини янгиладилар. Натижада машинада ишлатиладиган баъзи бир металлар тежаб қолинадиган бўлди. Ниҳоят машина 40 килограммга енгиллаштирилди. Бунга агрегатдаги баъзи прокат, чўян, пўлатдан ясалган деталларни пластмассалардан тайёрлашни ўзлаштириш туфайли қўлга киритилди.

Бундан ташқари, корхона новаторлари агрегатдаги ишлаб чиқаришдаги кўп меҳнат сарфланадиган жойларни осон ва қулай қилиш устида ҳам анча бош қотириб келмоқдалар. Ана шу мақсадда корхонада уюштирилган конкурс яхши натижа берди. Кўрилган тадбирлар, амалга оширилган техникавий янгиликлар 5 минг норма-соат вақтни иқтисод қилиш имкониятини бера бошлади. Бу эса ҳар куни корхонада 20 та аъло сифатли агрегат ишлаб чиқариш имкониятини беради.

Корхона коллективи ўз устига олган оширилган мажбуриятни муваффақиятли адо этиш борасида кўпдан-кўп ижодий изланишлар йўлидан бораётир. Яқинда бу соҳада яна бир янгилик ўртага ташланди. Завод коллективи корхонада янги бир участкани ишга туширишга қарор қилди. Бу ерда қўшимча равишда маълум миқдорда махсус ва агрегат дастгоҳларини ишга солишга, кўплаб деталь ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга, айниқса пластмассадан ишланадиган деталлар сонини кўпайтиришга келишиб олинди.

«Ташхимсельмаш» заводининг меҳнатсевар, фидокор коллективи ижодий изланишлар йўлидан бормоқда. Бу, эса уларнинг бутун фаолиятида тўла акс этиб турибди. Азамат ишчилар ўз сафдошлари бўлмиш деҳқон дўстларига, серҳиммат пахтакорларга кўплаб пуркагич машиналар етказиб бериш йўлида тинмай жонбозлик қилмоқдалар. Бу борада кенг авж олган мусобақа, резервларни излаб топишдаги ижодий ҳаракат ҳамон давом этмоқда.

Машинасозлар тўққизинчи беш йилликни баракали якунлаш, қўшимча мажбуриятларни тўла-тўкис бажариш учун мусобақа майдонида ғолиб ва музаффар бўлиб чиқишлари турган гап.

Я. ТЎХТАЕВ.

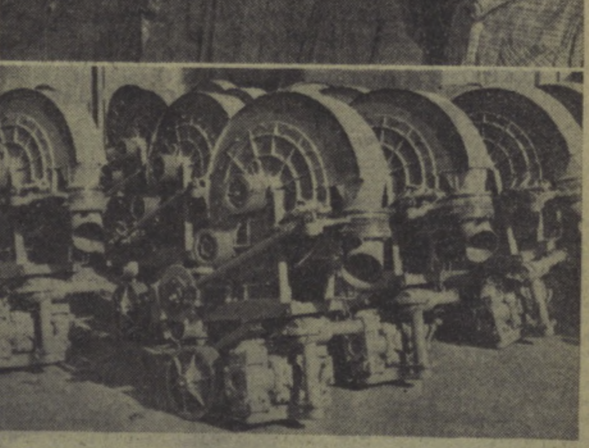

Суратларда завод коллективи орасида ўзининг ижодий ва самарали меҳнати билан танилган А. Муқимжонов бошлиқ бригада аъзоларидан (чапдан) Г. Бахтиёров, Р. Аненков, А. Муқимжонов, В. Фёдоров, Ю. Стариковлар ҳамда жўнатишга тайёрлаб қўйилган «ОВХ-14» машиналарнинг бир туркуми тасвирланган. И. Глауберзон фотолари.

АЛПОНА ҚАДАМЛАР

ЁЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Куз ўзининг бутун жозибасини, латофатларини намоён этаётган, қолаверса, «қилиқ»ларини ҳам эслатиб турган бир пайтда, октябрнинг этакларида Фарғона далаларини обдон кездик. Айқириб, пишқириб, гоҳо сокин оқувчи Сир соҳили бўйлаб чўзилиб кетган Фрунзе район хўжаликларида, шаҳдам қадамлар билан областда биринчи бўлиб зафар маррасига етган Киров ва Ўзбекистон, салмоқли пахта хирмони уйган Ленинград, янги ташкил этилган Тошлоқ районлари далаларида бўлдик.

Ҳа, кўп жойларда бўлдик ва «оқ олтин» тоғлари бунёд этаётган олтин қўлли азаматлар билан далаларда, шийпонларда, хирмонларда гурунглашдик, шеърхонликлар қилдик.

Пахта дегани Фарғонада бўлиб берди. Буни қарангки, ғалаба рапортига аллақачон имзо чекиб қўйган колхозлар ва совхозлар далаларида ҳалиям ҳосил бор. Шунисига қойил қолдикки, одамлар: «планимиз тўлди» деб хотиржамликка тушиб қолмабдилар, аксинча, ўша шашт, ўша авж, ўша кўтаринки руҳ билан ҳосилнинг қолганини ҳам тез йиғиштириб олишяпти. Биз Сир бўйларида, далаларда юрганимизда республика, эртаси куни эса, Фарғона области пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини бажарганини эшитдик. Худди ўша кундаги бир воқеани унутиб бўлмайди. Биз Охунбобоев номли совхознинг Карл Маркс номли бўлимида пахта тераётган механизатор Турдиали Акбаров билан суҳбатлашаётган эдик.

— Жуда соз бўлдида! — деди у кулимсираб, — Қойил қоладиган иш бўлди. Лекин, мен Сизга айтсам, акалар, — деди у бирдан жиддийлашиб, план дегани чегара эмас. Тўғрими? Бу даладаги ҳосилни қаранг, — пахтаси ҳали оппоқ бўлиб очилиб турган далага ишора қилди у, — буларниям терволамиз ҳали. Биттаям қолдирмай. Ўртоқ Брежнев иштирокида Тошкентда бўлиб ўтган кенгашдаги аҳду паймонлар менинг ҳам эсимда. Э, ҳали кўп пахта топширамиз!

Мана, битта оддийгина механизаторнинг гапи. Ишлари билан қизиқиб қолдик. Аввал шофер экан, кейин механизаторликка ўтибди. Шу-шу бригаданинг чигитини ўзи экаркан, культивацияниям ўзи ўтказаркан, пахтасиниям ўзи тераркан. Шу кунларгача бункердан 370 тоннага яқин пахта тўкибди. Кўриб турибсизки, шашти баланд, ҳали кўп пахта теради! Охунбобоев номли совхознинг 13 минг 975 тонналик хирмонини чош қилганлар ана шу Турдиали ва унга ўхшаш ўнлаб, юзлаб азаматлар!

Район партия комитетининг биринчи секретари Анваржон Раҳимов Карл Маркс номли колхоз ва унинг уддабурон раиси Ҳайдарали Худойбердиев ҳақида илиқ-иссиқ гапларни айтди. Бу хўжалик пахта етиштиришда райондагина эмас, областда ҳам салмоқли ўрин тутади. 1975 гектар майдонда деҳқончилик қилаётган колхоз меҳнат аҳли гектаридан 29,5 центнер ўрнига, роппа-роса 40 центнердан хирмон кўтариш иштиёқида тер тўкяпти. Бу улкан маррани эгаллаш учун иштиёқ ва ҳаваснинг ўзи етишмайди. Мардонавор меҳнат қилиш даркор. Карл марксликлар худди шундай қилишяпти. Буни қарангки, биз хўжаликда бўлган кунимиз оқшомда улар биринчи довондан ошдилар. Механизаторларнинг зўр ҳиммати туфайли улар маррага барвақт етиб келдилар, 1700 тонна ўрнига қарийб 1850 тонна пахта териб бердилар.

— «Зангори кема»лар ҳали пахтазорларимизда гуруллайверади, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Мамазоҳир Мардонов, — Турдиали Абдукаримов, Рауфжон Ҳайитов, Ҳошимжон Акромов, Ашурали Камолов каби кўплаб механизаторларимиз ҳозиргача 180-200 тоннадан пахта териб бердилар. Секретарь кўп минг килограммчи теримчилар ва уларнинг жонбозликлари ҳақида ҳам мароқ билан гапиради. Баҳринисо Саидалиева, Маҳбуба Бурхонова, Хурсаной Тиловқулова каби неча ўнлаб қиз-жувонлар 6-7,5 тоннадан пахта териб, хирмонга муносиб ҳисса қўшишибди. Энг қувонарли нарса шуки, хўжаликда 50 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёйган. Етти бригада шу ҳаракатнинг ташаббускори сифатида майдонга чиққан. Улар маррага шитоб билан яқинлашишяпти.

Калинин номли совхоз — пахта етиштиришда районнинг энг салмоқли юкини кифтида даст кўтарадиган хўжалик. 25 октябрь куни хўжалик маррага етди. Давлатга қарийб 14 минг тонна пахта сотилиб, биринчи довондан шаҳдам ўтилди. Аммо бўлим ва бригадаларнинг далаларини кезар эканмиз, меҳнат суроми авжида эканлигини кўрдик. Совхоз меҳнат» аҳли ялпи ҳосилни 17 минг тоннага етказамиз, бу бизнинг эл-юрт олдидаги аҳду паймонимиз деяпти. Юксак маррани эгаллашда механизаторлар коллективнинг жонига аро киришди. Улар 7 минг тоннадан зиёдроқ пахтани агрегатлар билан териб, бу борадаги топшириқни ошириб бажаришди. Аммо, 60 дан зиёд агрегатлар ҳали даладан чиққани йўқ. Яна бункерлардан минг тоннадан кўпроқ пахта тўкилади.

Совхоз директори Абдуфаттоҳ Ҳамроалиев — тадбиркор раҳбар. У совхознинг бугунинигина ўйлаб қолмасдан, келажаги ҳақида ҳам бош қотиради, ободончилик ишларига жон куйдиради. Мана, у айтган баъзи рақамлар: совхозда сўнгги йилларнинг ўзида 6 та типовой боғча қурилди. 536 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси тез қад кўтаряпти. Ошхона, клуб, ҳаммом ҳам битказиляпти.

Буларнинг ҳаммаси яхши. Аммо, биз яна бир нарса — директор узоқни кўзлаб, мўлжалга олган нарса ҳақида гапирмоқчимиз. Совхоз маъмурияти ирригация-мелиорация ишлари, янги ерларни ўзлаштириш учун бир миллион сўм маблағ ажратибди. Бу ҳозиргача тўқайлигича қолиб келаётган, чиябўриларга маскан бўлган юзлаб гектар ерлар ўзлаштирилади ва яқин орада пахтазорларга, боғбўстонларга айланади, демакдир. Совхоз меҳнат аҳли, унинг уддабурро раҳбарлари бу олижаноб ишни уддалашга қодир. Шуниси қувонарлики, биз Фрунзе райони хўжаликларида бўлиб, меҳнат аҳли ўртасида қизғин мушоиралар ўтказиб юрган кунларимиз район ҳам пахта планини адо этди. Ватан хирмонига 45 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Данғараликлар ялпи ҳосилни 57 минг тоннага етказамиз, демоқдалар. Бу собитқадам кишилар галдаги маррани ҳам шаксиз эгаллайдилар.

Фарғона райони хўжаликларида бўлганимизда, водий номи билан аталувчи бу район пахтакорлари жасоратига қойил қолдик. Район пахтакорлари бу йил мисли кўрилмаган даражада мўл ҳосил етиштиришибди. Очиғини айтиб қўя қолайлик, бундан бир неча йиллар муқаддам катта-кичик йиғилишларда районлар ҳақида гап борганда, шу Фарғона районига фақатгина «лекин»дан кейин навбат келарди. «Лекин»дан кейинги гап қандай бўлиши ҳаммага равшан. Бундай дақиқаларда район «раҳбарларидан тортиб то бригадаларгача бошини қуйи солганча, мулзам бўлиб ўтирардилар. Энди-чи? Энди аҳвол бутунлай ўзгариб кетган, бошқачароқ қилиб айтганда, районнинг ишлари ҳар жиҳатдан олгандаям яхши.

Фикримизни рақамлар тили билан ифода этадиган бўлсак, қуйидагича бўлади: район давлатга 28 минг 800 тонна ўрнига октябрнинг бешинчи беш кунлигида 31,5 минг тонна пахта топшириб, планнигина эмас, мажбуриятни ҳам бажарди. Ният — ялпи ҳосилни район бўйича 36 минг тоннага етказиш! Бу — пландан ташқари 7 минг тоннадан зиёдроқ пахта топширилади, дегани.

Район партия комитетининг биринчи секретари Аҳрoржон Акбаровга мурожаат қиламиз.

Маълум бўлишича, ўтган йили шу кеча-кундузда район пахта тайёрлаш йиллик планини зўрға 61 процентга етказган экан.

Бу йил 115 процентдан ҳам ошиб кетибсизлар. Область партия комитетининг кўчма Қизил байроғини ҳам қўлда мунтазам сақлаб турибсизлар. Бунинг бирор сири борми?

Секретарь андак сукут сақлаб, кулимсиради.

— Кадрларимиз етук кишилар, — дейди у — район партия комитети ва унинг бюроси энг масъулиятли участкаларга ҳалол, жиддий, билимдон, режали кишиларни қўйди. Дағдаға ёки маъмуриятчиликдан узоқ бўлган бундай ходимлар одамларни оёққа турғазишга қодир бўладилар...

Бу пешқадам районнинг қатор хўжаликларида бўлганимизда район партия комитети кадрлар масаласида чиндан ҳам узоқни кўзлаб, тадбиркорлик билан иш тутганига қаноат ҳосил қилдик. Битта мисол келтирайлик. Райондаги Ленин номли колхознинг асосий ерлари шиғиллаган шағалдан иборат десак, лоф бўлмайди. Яқин яқинларгача гектаридан 18 центнердан ҳосил олиш бу ерда «рекорд» ҳисобланарди. Эндиликда ишлар бошқача бўлиб кетган. Гектаридан 23 центнер ўрнига, ҳозиргача 32 центнердан хирмон кўтарилиб, йиллик план қарийб 120 процентга етиб қолди. Яна гектаридан 4 центнердан хирмон кўтариш колхозчиларнинг шиори. С. Ҳасанов, У. Кўчиев, Т. Мамаризаева ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳозиргача 26-42 центнердан хирмон кўтарилди. Ниятлари — 50 центнер — Бу, пландан иккки ҳисса ошиқ дегани!

Бу гапларни айтишдан ният шуки, колхозга райком секретари таъкидлагандек, билоғон, ҳисоб-китобли одам раҳбарлик қиляпти. Исми-шарифи Машраб Эгамбердиев аталмиш, етмишларга бориб қолган бу отахон раисдан кўра кўпроқ бригадирга ўхшаб кетади. Оёғида ағдарма этик, эгнида жўнгина пахталик. Гаплари мағизли. Кўп хонали рақамлар билан тўлиб-тошган ён дафтарини варақлайтуриб, техникадан, терим агрегатларидан фойдаланиш ҳисобига қарийб 80 минг сўм тежаб қолингани, пахтанинг ўзидан мўлжалдагидан ярим миллион сўм кўп даромад қилажагини айтди.

Бу тиниб-тинчимас отахоннинг режаларини айтмайсизми? Кипқизил чўлдан иборат Саткак даштидан кейинги икки-уч йил ичида 400 гектар ерни ўзлаштириб, пахтазорга айлантиришга бош-қош бўлган ҳам шу одам. Ана шу янги очма ерлар шу кунларда гектаридан 30 центнердан пахта берди. Машраб ота яна чўлга тикилиб турибмиз, дейдилар...

Улуғ Ватан урушидан кейин фарғоналик бир аёл бутун мамлакатга довруғ солганини кўпчилик эслайди. Унинг исми Адолат эди. Адолат Асронова! 18 ёшида Охунбобоев номли колхозга раис бўлиб кўтарилган бу қиз Фарғона районининг Қирғизистон ССРга туташ жойларидаги неча юзлаб гектар ерларни ўзлаштиришга бош-қош бўлган, уларни пахтазорга, боғ-роғларга айлантириб, бу манзилга шахсан ўзи Кўкдала деб ном қўйганди. Адолат опа Асронова кўп йиллар колхозда бригадирлик, механизаторлик қилди. Район партия комитети бу ажойиб аёлдаги ишбилармонлик ва тадбиркорлик фазилатларини ҳисобга олиб, уни қолоқлашиб қолган колхозга раисликка кўтарди. Адолат опанинг қадами ёқди. Ўтган йили гектаридан зўрға 18 центнердан пахта олиб, таъналар остида қолиб келган бу колхоз меҳнат аҳлининг юзи бугун ёруғ. Шу кеча-кундузда гектаридан кўтарилган хирмон 30 центнерга яқинлашиб қолди. Опа раисман деб қараб турмади, эллик тоннадан кўпроқ пахтани ўзи бункерлардан ағдарди.

Дарвоқе, опа Кўкдалани яшнатган йиллари халқимизнинг ажойиб фарзанди Усмон Юсупов унинг жасоратига тан берганди. Опанинг кўксида янги ер очишга бўлган иштиёқ ҳали-ҳали зўр. Ҳамқишлоқлари «опа чўлга юриш қилмоқчи, мана биз шаймиз», деб туришибди. Ҳа, Адолат Асронова пахтазорларни кенгайтирмоқчи!

Район маркази — Водилнинг тарихини эшитмаганлар кам бўлса керак. Кўркам, саратонда ҳам шабада ғириллаб турадиган, салқин жой. Аммо, буни қарангки, одам боласига мойдек ёқадиган салқин пахтага хуш келмайди. Тоғнинг салқин нафаси ҳамма фаслда ҳам билиниб турадиган Водил ва унинг этакларига районнинг уч-тўрт колхози жойлашган. Шу ерликларнинг ҳазиллашиб айтишига қараганда, Шоҳимардон тоғлари тепасида пайдо бўлган булут бор кўз ёшини Водил ва унинг теварагига, агар ошиб қолса, бошқа жойларга тўкар экан... Ҳазилга ўхшаш бу гапларнинг ҳақиқатга яқин томонлари ҳам бор. Дўлнинг ёнғоқдагиям, ёмғирнинг шиддатлиси ҳам шу жойларда бўлади. Буни айниқса Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзолари яхши билишади. Колхоз раиси Абдумалик Ҳалимовнинг (у район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи эди. Райком колхозни мустаҳкамлаш ниятида уни раисликка тавсия этганди) айтишича, сел олган, дўл урган неча юзлаб гектар майдондаги кўчатлар қайта бутланди. Одамлар фидойиларча меҳнат қилишди. Мана бу рақамлар кишини қувонтиради: 1536 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 22 центнер ўрнига 29 центнердан хирмон кўтарилди. Давлатга яна 650 тонна, жами 5 минг тонна пахта сотилади. Бу, гектар бошига ҳосилдорлик 35 центнерга етади, демакдир. Хўжаликда давлатга пахта сотиш бўйича 5 йиллик планни уч йилда бажариб қўйганлар кўп эканлиги бизни қувонтирди.

Раис ҳисоб-китобнинг ҳавосини олганлардан экан. У чўт доналарини шақ-шуқ суриб, ҳикоя қила кетди:

— Пахтанинг ўзидан бир миллион 550 минг сўм даромад қилишни кўзлаётгандик. Лекин мўлжалдан ҳам ошириб даромад олдик, — дейди у чўт доналарига ишора қилиб, — яъни 2 миллион 520 минг... Чорвадан, мевадан келадиган даромад бунга кирмайди. Шунақа...

Шароити оғир, боя таъкидлаганимиздек, аввалги йиллари нуқул ҳижолатпазликдан боши чиқмайдиган районнинг ишлари энди баравж. Далаларда ҳосил кўп. Район иккинчи мажбурият ҳисобига пахта топширяпти.

Биз гўзал Фарғона далаларини тўйиб кездик. Марра сари интилаётган Бағдод, Қува, Тошлоқ ва Охунбобоев районлари деҳқонларининг қизғин яратувчилик меҳнатларини дил-дилдан ҳис этдик. Ана шундай мардона меҳнат туфайли Фарғона Ватан хазинасига 539 минг тоннадан ошириб дур тўкишга эришди. Фарғона деҳқони алпона қадам ташлаб, биринчи довонни забт этди. Алпона қадам товуши сўнгги довонларда эшитилиб турибди...

УЙҒУН,
Зоҳиджон ОБИДОВ,
Адҳам ҲАМДАМ,
Турсун СОБИРОВ.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 11 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — жами тайёрланган пахта, учинчи стун — шу жумладан машинада терилган пахта.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Мирзачўл	134,79	131,75
Янгиер	131,96	132,69
Дўстлик	128,54	128,72
Жиззах	126,32	184,12
Пахтакор	125,63	128,94
Боёвут	123,35	156,07
Ильич	120,26	143,36
Октябрь	119,55	118,32
Оқолтин	118,83	118,94
Ворошилов	118,83	157,64
Сирдарё	115,03	133,19
Гулистон	109,88	144,45
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Ленин	126,91	111,05
Пахтаобод	122,07	153,78
Избоскан	121,48	133,92
Жалолқудуқ	120,44	148,76
Қўрғонтепа	119,11	130,91
Хўжаобод	117,66	121,52
Марҳамат	117,25	133,80
Бўз	111,00	167,18
Андижон	108,58	107,75
Балиқчи	105,52	142,14
Москва	102,74	137,60
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Оққўрғон	124,42	126,74
Бўка	114,03	114,98
Юқори Чирчиқ	113,82	115,81
Бекобод	113,77	116,69
Пискент	109,08	104,10
Янгийўл	107,74	113,37
Чиноз	107,13	128,54
Ўрта Чирчиқ	103,90	102,84
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қарши	127,16	222,15
Ғузор	123,78	115,77
Шаҳрисабз	117,29	101,98
Яккабоғ	114,37	110,99
Ульянов	111,97	101,84
Қамаши	111,95	113,17
Китоб	105,04	30,59
Косон	101,60	109,38
Чироқчи	97,65	50,41
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Шўрчи	116,79	121,38
Жарқўрғон	114,71	100,46
Сариосиё	113,12	108,62
Шеробод	112,04	101,43
Гагарин	109,50	113,40
Денов	108,85	109,94
Термиз	107,02	82,40
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Чуст	117,12	142,19
Янгиқўрғон	116,50	130,65
Задарё	111,30	112,35
Учқўрғон	110,17	191,05
Поп	109,53	131,49
Норин	109,52	216,99
Тўрақўрғон	106,94	131,10
Уйчи	104,30	159,27
Наманган	99,00	153,10
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Пахтачи	120,59	149,80
Пастдарғом	114,04	132,14
Нарпай	113,50	142,86
Иштихон	112,36	168,17
Хатирчи	108,21	136,29
Оқдарё	108,05	140,59
Жомбой	106,70	138,34
Булунғур	106,10	119,20
Самарқанд	105,28	142,20
Каттақўрғон	102,65	123,58
Пайариқ	96,84	100,05
Ғаллаорол	89,66	75,61
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Фарғона	118,70	120,96
Киров	116,48	123,23
Ленинград	113,87	119,29
Ўзбекистон	113,03	109,70
Қува	106,18	131,65
Тошлоқ	105,12	133,38
Фрунзе	104,39	134,49
Охунбобоев	104,39	125,92
Қувасой шаҳри	102,61	93,71
Риштон	100,36	118,85
Олтиариқ	92,11	106,73
Бағдод	90,62	106,08
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Хўжайли	122,64	181,51
Қўнғирот	119,21	108,39
Ленинобод	109,16	117,13
Нукус	107,86	102,97
Шуманай	107,34	94,44
Кегайли	106,50	104,93
Тўрткўл	103,90	103,19
Беруний	103,77	100,77
Чимбой	103,15	107,18
Тахтакўпир	100,27	86,65
Амударё	97,59	102,09
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Боғот	111,05	108,59
Янгиариқ	108,40	97,68
Қўшкўпир	104,90	97,56
Гурлан	103,89	101,38
Урганч	103,48	101,92
Шовот	102,09	109,23
Хазорасп	101,35	99,54
Хива	100,22	101,15
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Бухоро шаҳри	116,00	133,50
Вобкент	98,60	127,09
Ромитан	94,32	92,44
Навоий	93,86	98,90
Бухоро	92,84	94,50
Шофиркон	85,42	85,96
Қизилтепа	85,32	101,27
Свердлов	82,25	92,13
Когон	81,99	94,38
Ғиждувон	80,98	128,27
Қоракўл	76,36	90,51

Қўш хабарлар

ТОШКЕНТ. «Тошкенткабель» заводининг прокатчилари КАМАЗ коллективининг буюртмасига биноан троллейбус симларининг дастлабки туркумини тайёрлаб бердилар. Ишлаб чиқарилган симларнинг бу миқдори ўн километр масофада троллейбус қатнаши учун кифоя қилади. Тошкент заводи троллейбус сими ишлаб чиқариладиган мамлакатдаги ягона корхона, КАМАЗ эса бу завод ўз маҳсулотини юборадиган ўн минг буюртмачидан бири.

ШАҲРИСАБЗ. Шаҳрисабз консерва заводи Молдавия мутахассисларининг рецепти асосида янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириб олди. Бу маҳсулот «Икра любительская» деб аталади. Янги маҳсулот қовурилган пиёз, сабзи, зировор қўшиб кўк помидордан тайёрланган. Ана шу консерваларнинг дастлабки туркуми савдо шоҳобчаларига чиқарилди.

[ЎзТАГ].

ТАРИХИЙ ЙИЛЛИК ШАРАФИГА

Ўзбекистон меҳнаткашлари совет милициясн кунини нишонладилар. Республиканинг шаҳарлари ва районларида бўлиб ўтган йиғилишлар ва кечаларда жамоат тартибини сақлашда алоҳида ибрат кўрсатган энг яхши ходимлар шарафланди. Милиция ветеранлари билан учрашувлар бўлиб ўтди. Ички хизмат бўлинмаларини тўлдирган ёшлар қасамёд қилдилар.

Совет милицияси ташкил этилганлигининг 56 йиллигига бағишлаб Тошкентда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев очди. Ўзбекистон ССР ички ишлар министри Ҳ. Х. Яҳёев доклад қилди. Шаҳар жамоатчилигининг, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг намояндалари милиция ходимларини байрам билан табрикладилар.

(ЎзТАГ).

Меҳнаткашлар осойишталигини, жамоат тартибини сақлаш ишига ички ишлар ходимлари катта ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга) Тошкент шаҳар ижрокоми ички ишлар бошқармаси давлат автомобиль инспекцияси навбатчиларидан старший лейтенант Ф. С. Пак, старший сержант А. Оқбўтаев ва лейтенант Н. Кислицин ўртоқлар топшириқ бўйича йўлга чиқмоқдалар.

Н. Глауберзон фотоси.

СОДИҚ ПОСБОНЛАР

Ҳ. ЯҲЕЕВ,
Ўзбекистон ССР ички ишлар министри.

Совет милицияси тарихи — халқимизнинг қаҳрамонона тарихи саҳифаларидан биридир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг республикага Халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган тантанали қўшма мажлисида сўзлаган нутқида шуни таъкидладики, СССР халқларининг қардошлик оиласида тарихан қисқа вақт ичида Ўзбекистон қолоқ мамлакатдан ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маънавий тараққиётнинг юксак чўққисига эришди.

Л. И. Брежнев республикада Совет ҳокимияти мустаҳкамланиш процессини характерлаб шундай деди: **«Бу ғоят мураккаб... иш эди. Бу ишни амалга оширишда ўтмишдан қолган талайгина хурофотларни ва нотўғри фикрларни енгишга тўғри келди. Бу иш матонатли бўлишни, мардлик, қатъият билан ишлашни талаб қилаверди, чунки бу ишни амалга ошириш давомида душман синфий кучлар қаршилигини синдиришга ҳам тўғри келди».**

Ўзбекистон ички ишлар органлари ходимлари шу билан фахрланадиларки, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун актив курашчилар сафида ёш ўзбек милицияси ҳам бор эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш соҳасидаги улуғвор вазифаларни ҳал қилиш билан бирга, социалистик қонунчиликни ҳамда жамоат тартибини мустаҳкамлаш соҳасида мунтазам чоралар кўрмоқдалар. Меҳнаткашларни ғоявий ва сиёсий ҳамда маънавий жиҳатдан тарбиялаш, маданиятни юксалтириш, меҳнаткашлар моддий фаровонлигини ошириш бўйича амалга оширилган улкан комплекс тадбирлар жиноятларни келтириб чиқарадиган асосий сабабларни бартараф қилди ва уларни таг-томири билан йўқ қилиш учун реал имкониятлар яратди. Совет ҳокимияти йилларида республикамизда жиноятлар бир неча марта камайди. Тошкент шаҳрида, область марказларида, саноат шаҳарларида жиноятчилик камаймоқда. Милициянинг барча хизмат воситалари ҳамкорликда иш олиб бораётганлиги туфайли юз берган жиноятлар ўз вақтида очиб ташланмоқда.

Шунга қарамасдан жиноятчиликни йўқотиш катта ташкилий ва тарбиявий иш олиб боришни тақозо этади. Кишилар онгидаги ўтмиш қолдиқларига қарши курашни кун сайин кучайтириш даркор. Шунинг учун ҳам КПСС Программасида, социалистик қонунчиликка қатъий амал қилишни таъминлаш, жиноятларга қарши кескин кураш олиб бориш, уни келтириб чиқарувчи омилларни йўқотиш вазифаси қўйилган. Республикамиз ички ишлар ходимлари бу вазифаларни амалга ошириш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Улар кезя келганда ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб бўлса ҳам жиноятчилар билан яккама-якка олишадилар. Яқинда республика газеталарида, телевидение ва радио орқали Оҳангарон шаҳар ички ишлар бўлимининг бошлиғи Анатолий Ригалов, Нукус шаҳар ички ишлар бўлимининг участка инспектори Алимбет Ўримбетов, Тошкент шаҳар Куйбишев район ички ишлар бўлимининг милиционери Михаил Миненколарнинг қаҳрамонликлари ҳақида хабарлар берилди. Улар гражданларнинг осойишталигига раҳна солаётган хавфли жиноятчиларни қўлга туширдилар. Одамийлик қиёфасини йўқотган ваҳший жиноятчи билан олишувда А. Ригалов ва А. Ўримбетов ярадор бўлдилар. Миненко эса ҳалок бўлди. Қўрқмас милиция ходимларининг бу жасорати Совет ҳукуматининг юксак жанговар мукофотлари билан тақдирланди. Хизмат бурчини бажаришда кўрсатган жасорати учун кейинги уч йил давомида республикамиз ички ишлар ходимларидан 340 киши, шу жумладан 8 киши ҳалок бўлганидан кейин ҳукумат мукофотларига сазовор бўлди.

Шу йил июнь ойида СССР Олий Совети Президиуми Совет милицияси тўғрисида янги Низом қабул қилди. Милиция ташкил этилгандан буён бу унинг асосий ҳуқуқ ва бурчларини ўзида акс эттирган Совет давлатининг олий органи тасдиқлаган статусдир.

Милиция органларини малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Кейинги йилларда партия, совет, комсомол органлари, меҳнаткашлар коллективлари қарори бўйича минглаб энг яхши ишлаб чиқариш илғорлари — коммунистлар ва комсомоллар милиция органларига ишга юборилди. Уларнинг кўпчилиги олий, ўрта махсус ва ўрта маълумотли. Ҳозирги кунда республика милиция аппаратида кўплаб юристлар, педагоглар, инженерлар, экономистлар, врачлар, биологлар, химиклар ва бошқа касбдаги мутахассислар ишлаб турибди.

Милиция органларини техника билан таъминлаш анча яхшиланди. Милиция ишида махсус автомототранспорт, янги кино ва фотоаппаратлар, барча модификацияли радиостанциялар, оператив алоқа пультлари, абонент телетайплари, қоронғида кўришга ёрдам берадиган асбоблар, магнит подъёмниклари, металл изловчилар, диктафонлар қўлланилмоқда. Криминалистика, автотехника, химия, биология ва изотоп лабораториялари ашёвий далилларни аниқлайдиган энг янги асбоблар билан жиҳозланган.

Жиноятларнинг олдини олишни партия умумдавлат вазифаси деб қарамоқда. Бу вазифани муваффақиятли ҳал этиш фақатгина жамоат тартибини сақлайдиган органларнинг фаолиятигагина боғлиқ эмас. Бу ишнинг муваффақияти партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари, жамоатчилик олиб бораётган тарбиявий ишларга ҳам боғлиқ. Жамоат тартиби бузилишининг олдини олиш учун профилактика тадбирларини кўриш ҳозирги кунда жиноятчиликка қарши курашнинг энг таъсирчан воситаларидандир. Шу йилнинг бошида Ўзбекистон КП шаҳар ва район комитетлари бюро мажлисларида жиноятларнинг олдини олиш ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш бўйича комплекс планларни ишлаб чиқдилар ва тасдиқладилар. Шунга мувофиқ республикамизда таянч пунктлари ташкил этилмоқда. Таянч пунктларининг актив фаолияти туфайли Андижондаги микрорайонлардан бирида жамоат тартибини бузиш ҳоллари икки марта камайди. Кўпгина жиноятларнинг келиб чиқишига сабаб бўладиган ичкиликбозликка қарши кураш чораларини кучайтиришга ҳам алоҳида эътибор берилган.

Тошкент область Оққўрғон районида, Тошкент шаҳар Октябрь районида комплекс планлар яхши амалга оширилмоқда. Фарғона, Андижон, Чирчиқ, Ленинск шаҳарларида, Самарқанд областининг Пайариқ районида профилактика комплекс планларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишлари авж олмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Ўзсовпрофнинг шу йил февраль ойида намунали жамоат тартибини сақлаш учун аҳоли пунктлари ва меҳнаткашлар коллективларининг социалистик мусобақаси тўғрисида қабул қилган қарори жиноятларнинг олдини олиш учун курашда аҳолининг иштирокини кучайтириш учун зарур имкониятлар яратади. Бу ватанпарварлик ҳаракатига 15 мингга яқин шаҳар, посёлка, қишлоқ, корхона, қурилишлар, колхоз ва совхозлар қўшилдилар.

Корхоналар, қурилишлар, муассасалар ва ўқув юртларида ташкил этилган профилактика группалари ва советлари меҳнаткашлар коллективларида жамоат тартиби бузилишининг олдини олиш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Улар составида ишлаб чиқариш илғорлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вакиллари бор.

Кўнгилли халқ дружиналари фаолияти ҳам тобора активлашмоқда. Республикамизда 5,5 мингдан кўпроқ дружина бор. Уларнинг сафида 125 минг кўнгилли дружиначилар фаолият кўрсатмоқда. «Тошкент-1» 1-уй-жой қурилиш комбинати, Тошкент областидаги «Политотдел» колхози, Фарғона область Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхоз халқ дружиналарининг иши намунали ташкил этилган.

Жамоат тартибини бузувчиларга қарши курашнинг ягона фронти кенгайганлиги ва мустаҳкамланаётганлиги туфайли яхши натижаларга эришилмоқда.

Республика милицияси олдида масъулиятли вазифалар турибди. Улар шаҳар ва қишлоқларда жамоат тартибини сақлашлари, меҳнаткашларнинг унумли ишлашлари ва дам олишлари учун тегишли шароит яратишлари лозим. Ҳеч шубҳа йўқки, ички ишлар органларининг шахсий состави, ҳар бир ходимимиз бундан буён ҳам партия ва совет халқининг юксак ишончини оқлаш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солади.

Деҳқон бўлсанг ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 11 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ҳайдалган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти

Хоразм	4,0	49,3
Тошкент	94,0	44,7
Самарқанд	53,5	22,6
Сирдарё	59,8	20,6
Фарғона	19,7	19,9
Наманган	20,1	14,9
Бухоро	17,5	9,6
Андижон	16,9	8,8
ҚҚАССР	5,2	7,6
Сурхондарё	10,5	7,5
Қашқадарё	9,2	6,5
Республика бўйича:	310,4	18,2

СССР Давлат мукофоти лауреатлари

„БАҲОР“ ДОВРУҒИ

Шу кунларда севимли «Баҳор» ансамблимизнинг довруғи яна тилларда достон бўлмоқда. Куни кеча бу машҳур ансамбль 1971—1972 йиллардаги концерт программалари учун 1973 йилги СССР Давлат мукофоти билан тақдирланди. Ансамблнинг овозасини оламга таратишда, халқ ўртасида обрў ва эътибор қозонишида, қатор юксак унвон ва мукофотларга сазовор бўлишида ўзларининг беқиёс ҳиссаларини қўшиб келаётган СССР халқ артисткаси, ансамблнинг балетмейстери ва бадиий раҳбари Мукаррама Турғунбоева, ансамбль солистлари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Раъно Низомова, Валентина Романова, Равшаной Шарипова, Қаҳрамон Дадаев, ансамблнинг музика раҳбари Бахтиёр Алиев, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими, костюмлар рассоми Зинаида Куришлар ана шу юксак унвонга сазовор бўлишди.

Ҳа, севимли «Баҳор»имиз бундай мукофотга жуда ҳам муносиб. Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган Давлат халқ рақс ансамбли қисқа муддат ичида фақат республикамизда ёки Иттифоқимизда эмас, балки хорижий мамлакатларда ҳам ўзининг ажойиб концерт номерлари, юксак маҳорати, бой репертуарлари билан кенг танилди, донг таратди. Ансамбль шу кунга қадар йигирмага яқин чет мамлакатларга ижодий сафар қилди. Ансамблнинг айрим солистлари эса ўттизга яқин мамлакатларда ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

— Биз мамлакатимизнинг етук санъат усталари сафида чет эл гастролига бориб келганимиздан ғоят миннатдормиз. Турли миллат кишиларидан иборат бўлган санъаткорлар группамиз Ленин ғояларидан баҳра олган совет санъатини Жанубий Американинг қатор мамлакатларида уч ой давомида намойиш қилиб, кўп сонли томошабинлар олқишларига сазовор бўлдик. Бу биз — санъаткорлар учун катта шараф. — деб ҳикоя қилишади «Баҳор» ансамблнинг моҳир доирачиси Қаҳрамон Дадаев ва талантли раққоса Равшаной Шарипова.

Бу ансамбль қаерда бўлмасин, санъаткорлар қаерда ўз маҳоратларини намойиш қилишмасин, улар шаънига олқишлар ёғилади. Ансамбль томошабинларнинг бундай иззат-икромига, меҳру олқишига сазовор бўлгунча қисқа, лекин мазмунли, шарафли йўлни босиб ўтди. 1957 йили биринчи марта саҳнада чинакамига бўй кўрсатиб, томошабинлар меҳрини қозонган ва биринчи ютуқни, яъни Москвада ўтказилган ёшлар ва студентларнинг VI жаҳон фестивали лауреати унвонини қўлга киритган ансамбль ўзбек рақс санъатининг онахони, моҳир балетмейстер Мукаррама Турғунбоева раҳбарлигида ижодий изланишларни қизғин ва самарали давом эттирди. Ансамблнинг ташкил топишида жонбозлик кўрсатган истеъдодли раққосалар Клара Юсупова, Гулнора Маваева, Раъно Низомова, Тамара Юнусова, Равшаной Шариповаларнинг сафи ёш, талантли қизлар билан кенгая борди. Дастлаб санъатимиз гулшанида «Баҳор» ғунча мисол кўзга ташланган бўлса, бора-бора у туп ёзиб — палак қўйди, ғунчалар очилиб гулга айланди. Санъатимиз бўстонида ажойиб чаманзор пайдо бўлди. Гулзорда, гуллар орасида «Қирқ оғайни» ўз ҳусни, кўрки билан қандай ажралиб турса, санъатимиз саҳнида «қирқ қизлар» ҳам ўз малоҳати, нафосати билан бўй кўрсатди.

Халқимиз орасида обрў қозонган, севимли бўлиб қолган бу ижодий коллективга 1960 йили ўзбек Давлат халқ рақс ансамбли номи берилди. Унвонли ансамбль янги-янги репертуарлар тузиб халққа, томошабинларга сидқидилдан хизмат қилиш учун тинмай ижодий меҳнат қилди. Ансамбль тез орада танилиб, республика доирасидан Иттифоқ миқёсига чиқди. Бу коллектив бориб етмаган, томоша кўрсатмаган мамлакатимизнинг бирон-бир чеккаси бўлмаса керак. Ансамбль чет элларда ҳам машҳур бўлиб кетди.

— Миллий театрда ўзбек «Баҳор» ансамблининг томошаларини кўриб ўтириб ҳаёлга толдим. Нақадар гўзал манзара; ёшликнинг, дўстликнинг ажиб бир тароноси дейиш мумкин уни. Дастлабки номер — «Баҳор» рақсидан ҳам бу руҳ сезилиб турибди. Кўз олдимизда оддий баҳор фасли эмас, балки қалб қувончларига ва юксакликка интилишларга тўла ҳаёт баҳори намоён бўлди, ўзбек миллий кийимларидаги қизларни марварид жилваларига таққослагим келади. «Висол» рақси тоғ жилғасидай мусаффо, оташ муҳаббат ҳақидаги ҳикоядир. «Пилла» рақси жуда гўзал. Ҳамма рақслар ажойиб. Лекин, энг муҳими — ансамбль сафарининг асл мазмуни юксак инсоний савияда дўстларнинг учрашуви эканлигини тушундим. Чунки, санъат дўстлик ришталарини боғловчи кучли қуроллардан биридир. — Марокаш журналисти Мирғани Ҳасан Али ансамбль концертидан олган ўз таассуротларини ана шундай баён қилади.

Севимли «Баҳор»имизнинг ҳар бир сафарида, ҳар бир концертида изҳор қилинадиган бундай ҳаяжонли, таъсирли, ҳаққоний баҳоларни жуда ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Моҳир санъаткор, рақс юлдузларининг сарвари, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Мукаррама Турғунбоева асос солган ва ҳамон раҳбарлик қилиб келаётган довруғи достон «Баҳор» Давлат халқ рақс ансамбли доим йўлда, доим изланишда, доим ижодий, баракали меҳнат билан машғул. Миллионлаб дилларни мафтун этиш, миллионлаб кўнгилларни шод этиш ҳазилакам иш эмас. Бизнинг «Баҳор»имиз шу кунларда ҳам узоқ сафарда, ўз мухлисларининг ҳурмат-эътиборига муносиб хизмат қилиш билан банд. Овозаси оламни тутган, довруғи тилларда достон бўлаётган севимли ансамблимизни, унинг таниқли ва талантли аъзоларини юксак мукофот билан қизғин қутлаймиз ва уларга янги ижодий парвозлар тилеймиз.

А. ЮСУПОВ.

Суратларда: 1. (юқоридан) СССР халқ артисткаси, ансамблнинг бадиий раҳбари Мукаррама Турғунбоева дўстлар даврасида; 2. «Баҳор»нинг чиқиши; 3. Раққоса Валентина Романова; 4. ансамблнинг музика раҳбари Бахтиёр Алиев доирачи Қаҳрамон Дадаев билан бирга; 5. Раққоса Раъно Низомова. 6. Р. Шарипова.

Г. Пун фотолари, (ЎзТАГ).

АХБОРОТ

ЖОЙЛАРДАН ДАРАКЛАР

«ЯЛЛА» — НЕВА СОҲИЛЛАРИДА

Ўзбекконцерт «Ялла» ансамблининг ижодий коллективи Ленинградда гастролда бўлди. «Октябрь» Катта концерт залида икки ҳафта мобайнида ҳар оқшом минглаб томошабинларга замонавий ўзбек эстрада қўшиқлари ва рақслари намойиш қилинди. Республикамиз вакиллари ранг-баранг концерт программалари билан ленинградлик санъат ихлосмандларида яхши таассурот қолдирдилар.

Р. СОБИТОВ.
Ленинград.

«КУЕВНИНГ ОМОНАТИ»

Охунбобоев номли Андижон область музикали драма ва комедия театри янги мавсумни «Куёвнинг омонати» спектакли билан бошлади. Ёзувчи Х. Расул, Қ. Хўжаев ҳамкорликда яратган икки парда беш кўринишли комедияни театрнинг бош режиссери Неъматжон Шомуродов саҳналаштирди. Асосий ролларни Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Азиза Аминова, Азиз Эшонов ва бошқалар ижро этмоқдалар.

Н. ИНОҚОВ.
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

АНДИЖОНДА ТРОЛЛЕЙБУС

Андижон шаҳрида троллейбус қатнайдиган янги участка ишга тушди. Натижада троллейбус қатнайдиган маршрутлар тўрт тага етди. Энди вокзал-ирригация машинасозлиги заводи ва вокзал-машинасозлик заводи маршрутлари бўйлаб ҳам троллейбуслар юра бошлайди.

М. АЛИЕВ.

«ЧЕҲРА» УНИВЕРМАГИ

«Чеҳра» — Тошкент область Орджоникидзе районидаги Дўрмон қишлоғида қад кўтарган янги универсал магазинининг номи. Ойнаванд қилиб ишланган бу унивеpмагда хизмат ўзингиздан бўлади. Тайёр кийимлар, трикотаж буюмлар, газламалар, пойафзал ва бошқа нарсаларни танлашда харидорларга тажрибали савдо ходимлари кўмаклашади.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

ОТАХОННИНГ ПУЛ КОЛЛЕКЦИЯСИ

Шўрчи райони марказида Бекназар Назаров деган пиру бадавлат отахон яшайди. Ёши 80 да. Бу отахоннинг ғалати одати бор: у 60 йилдан буён турли даврларда чиққан қоғоз пуллардан коллекция тўплайди. Унинг коллекция дафтарига 1898 йилдан бери чиққан деярли барча қоғоз пулларнинг қарийб миллион сўмлик асл нусхаси тартиб билан жойлаштириб қўйилган.

— Агар янглишмасам 1913 йил эди шекилли, — деб эслайди отахон. — Пул янги бўлармиш деган шов-шув тарқалди. Ўшанда қоғоз пуллардан битта-битта нусха олиб қолдим. Пуллар неча бор ўзгарди. Қоғоз пуллардан нусха йиғишни тарк қилмадим.

Дафтарда Россия, Туркистон, Бухоро амирлигининг қоғоз пуллари ҳам бор.

М. БОБОМУРОДОВ,
Сурхондарё области.

Спорт. Спорт. Спорт.

«СТРОИТЕЛЬ» — ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНИ

Футбол бўйича Ўзбекистон XXX чемпионатининг финал учрашувларига якун ясалди. Андижон область стадионларида бўлиб ўтган Навоийнинг «Сўғдиёна», Марғилоннинг «Меҳнат», Гулистоннинг «Мотор», Самарқанднинг «Строитель», Тошкентнинг «Старт» ва «Трактор» командалари иштирок этган финал ўйинлар мухлисларда катта қизиқиш уйғотди.

Сўнгги тур ўйинлари олдидан «Сўғдиёна» 7 очко, «Строитель» 6 очко, «Мотор» 5 очко тўплади. Мусобақанинг ҳал қилувчи кунида биринчи бўлиб майдонга «Меҳнат» ва «Старт» командалари чиқишди. Марғилонлик футболчилар 3:0 ҳисобида ғолиблик қилиб, биринчи ғалабани қўлга киритдилар. «Мотор» — «Трактор» учрашувида тошкентликлар танаффусгача тенг кучда курашдилар. Иккинчи таймда Гулистон футболчилари 4 та жавобсиз тўп киритишди.

Ниҳоят, майдонга Ўзбекистон чемпионини аниқлаб бериши лозим бўлган командалар — «Строитель» ва «Сўғдиёна» футболчилари чиқдилар. Навоий футболчилари дурангга эришсалар ҳам ғолиб бўлишлари мумкин эди. Самарқандликлар бунга эришиш учун ғалаба қилишлари шарт. Ҳар иккала команда майдонга жанговар составда тушди. Ўйин ниҳоятда тезкор ва қизиқарли бўлди. Самарқандликлардан С. Аметов ҳисобни очишга улгурди. Ўйин охиригача иккала коллектив футболчилари ҳужумкорлик руҳида ҳаракат қилишсада, ҳисобни ўзгартира олмадилар.

Шундай қилиб, Самарқанд футболчилари беш учрашувдан 8 очко жамғариб, Ўзбекистон чемпиони номига сазовор бўлишди. Ўйиндан кейин ғолиб команда тренери В. Орлов ва футболчиларга республика спорт комитетининг фахрий совғини ва биринчи даражали дипломлари топширилди. Тўплар нисбатига кўра «Мотор» иккинчи ўринга кўтарилди. Учинчи ўринни эса «Сўғдиёна» эгаллади.

«Строитель» бу йил Ўзбекистон чемпиони ҳамда кубок эгаси бўлди. Шу вақтгача республикамиз футболи тарихида 7 коллектив бир йилнинг ўзида қўш соврнли бўлишга эришди. Бу командаларнинг ҳаммаси Тошкентдан эди. Самарқандликлар бундай ютуққа 8-бўлиб эришишди. «Строитель» йил давомида 28 учрашувда иштирок этиб, атиги икки марта енгилди. Финал учрашувларини диққат билан кузатган етакчи тренерлар Ф. Раҳматуллаев, М. Шарипов, С. Будагов, И. Тазеддинов, В. Десятчиков, М. Хўжаевлар самарқандликларнинг ўйин тактикасига юқори баҳо бердилар.

Энди «Строитель» футболчилари келаси йил СССР чемпионатининг «А» класси иккинчи группасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритиш учун Фарғонанинг «Нефтяник» коллективи билан икки марта куч синашади.

А. ИМОМХУЖАЕВ,
республика тоифасидаги судья.

СААДИНИНГ ЯНГИ ҒАЛАБАСИ

Таниқли гимнастикачи, моҳир спортчимиз Эльвира Саади кўксидаги олтин медаллар қаторида яна бир соврин жилва қилди.

Эльвира Саади бу сафар Уфа шаҳрида ўтказилган мамлакат чемпионатида ўз маҳоратини синаб кўрди. Эльвира Саади ҳар бир машқни яхши бажарди. У таяниб сакраш ва гимнастика тўсинларида 9,3 балл баҳо олган бўлса, брусьедаги ҳаракатлари бўйича бу рақамни 9,5 га етказди. Кўп кураш мусобақалари тошкентлик қизнинг ғалабасида муҳим роль ўйнади. У мазкур мусобақагача 75,15 балл тўплаган бўлса, кейинчалик жами 75,375 балл билан мамлакатнинг мутлоқ чемпиони номини олди.

Кумуш ва бронза медаллари белоруссиялик Антонина Кошель билан москвалик Любовь Богдановага тегди. Йигитлар ўртасида Николай Андрианов (РСФСР) ўзининг чемпион номини яна сақлаб қолди.

Команда ҳисобида йигитлар орасида РСФСР командаси пешқадамлик қилган бўлса, қизлар коллективлари ўртасида москвалик гимнастикачилар ғолиб чиқишди. Ўзбекистон командаси 359,4 балл билан олтинчи ўринни олди.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВЛАРИ

Байрам кунлари олий ва иккинчи лига командалари ўртасида бир неча ўртоқлик учрашувлари ўтказилди. Москвалик спартакчилар Фарғонанинг «Нефтяник» командаси меҳмони бўлиб, ғалаба қозонди. Бу ўйинда пойтахтликлар жавобсиз икки тўп киритишди. «Пахтакор» командаси ҳам икки учрашувдан бирида ғалаба қозонди: Жиззахда маҳаллий «Труд» командасини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, Янгиерда 1:2 ҳисобида енгилди. «Спартак» ва «Пахтакор» командалари учрашувида эса 3:3 ҳисоби қайд қилинди.

ХАНОЙГА ТОШКЕНТ ОРҚАЛИ

Тошкент аэропорти мамлакатимизнинг жанубдаги ҳаво йўли дарвозаси ҳисобланади. Байрам арафасида пойтахтимизга қатнайдиган ёки аэропортимиз орқали ўтадиган халқаро ҳаво йўллари яна биттага ортди. Бугунги кунда Тошкент орқали турли мамлакатларга парвоз қилиб турган Скандинавия авиакампаниясининг САС бирлашмаси, Афғонистоннинг «Ариана» ва «Аэрофлот»га қарашли самолётлари маршрутига «Интерфлюг» ҳам қўшилди.

5 октябрь кечаси Тошкент аэропортига Берлиндан йўл олган «ИЛ-18» самолёти қўнди. Берлин — Ханой ҳаво трассаси Германия Демократик Республикасидаги мавжуд халқаро маршрутлар ичида энг узуни ҳисобланади. Янги ҳаво йўли Москва—Тошкент — Дакка—Ханой орқали ўтади. Умумий масофаси қарийб 11 минг километрни ташкил этади.

— Янги ҳаво йўли, — дейди ГДР транспорт министрининг ўринбосари Пауль Вильперт, — Вьетнам экономикасини тағин ҳам мустаҳкамлашда қўл келади. Ҳозирги кунда вьетнамлик кўпгина ўғил-қизлар ГДРда слесарлик, токарлик ва бошқа ҳунарларни эгаллаш бўйича билим олмоқдалар. Берлин — Ханой йўлида фақат пассажирларгина эмас, турли хил юкларни ташиш ҳам кўзда тутилган.

А. ПРИЧАЛОВ.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Республикамиз пойтахтининг кўркам ошхоналаридан бири — «Дўстлик» кафеси Октябрь байрамига янгича «ясанди». Кафенинг заллари қиёфаси ўзгарди. Тағин ҳам серфайз ва сержило бўлди.

Ошхона залини қайта жиҳозлашга Польшанинг «Погетмебель» фирмаси ходимлари ҳамкорлик қилишди. Улуғ айём арафасида қайта фойдаланишга топширилган кафе залининг стол-стуллари, сервантлари ва бошқа жиҳозлари янгиланди. Зал поляк мутахассислари томонидан қайта жило топгандан кейин тағин ҳам қулай ва нафис бўлди.

Яқинда бир группа ўзбек пазандалари Польшага йўл олдилар. Улар Польша ошхона ва ресторанларида европача таомлар тайёрлашни ўрганиб қайтадилар. Пазандалар яқин вақтда поляк миллий таомларини тайёрлашга киришадилар. Кафеда тайёрланадиган полякча овқатлар, ўрнатилган мебель ва жиҳозлар халқларимиз дўстлигидан дарак бериб туради.

Поляк мутахассислари, шунингдек, шаҳримиздаги «Шарқ» ресторани залини ҳам янгича усулда жиҳозлаб беришди.

Ш. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. 18.55 — Фан — қишлоқ хўжалигига. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Минск области Ватанга рапорт беради (Москва). 20.20 — Оламда нима гап? 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — Ахборот. 21.20 — **Марҳабо, талантлар.** 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Оқпадар** (телеспектакль). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — МОСКВА. 16.35 — Янгиликлар. 16.45 — Ўқув кўрсатувлари. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 18.55 — Концерт. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.20 — «Қўшиқ—73». 20.40 — **Марду-майдон** (бадиий фильм). 22.00 — Азимут (Тошкент). 22.30 — Музикали кўрсатув. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/XI да **Трубадур**, 14/XI да **Оқиуш кўли**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/XI да **Парвоз**, 14/XI да **Самандар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/XI да **Ужарлар**, 15/XI да **Замонали ва Омонали**, 16/XI да **Севишганлар хиёбони**.

КИНО

Қум карьери генераллари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Талантлар ва мухлислар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Оддий кийимдаги киши — С. РАҲИМОВ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Булутлар ортида осмон — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Озодлик на қадар нашъали сўз (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қари қиз — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Муҳаббат риштаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Беҳуда шов-шув — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун «А» классининг II группасидаги командалар ўртасида

ХОККЕЙ

14, 15 ноябрда
«ШАХТЕР» (Прокопьевск) — «ВИНОКОР» (Тошкент).
19, 20 ноябрда
«МОТОР» (Барнаул) — «ВИНОКОР» (Тошкент).

Ўйинлар кеч соат 7 да бошланади.

Билетлар ва абонемент книжкалари сотилмоқда.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати Министрлигининг
МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК ЛОЙИҲА-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИГА

ҳамда унинг Андижон, Самарқанд, Олмалиқ ва Нукус шаҳарларидаги филиалларига гўшт-сут ва совутиш саноати мутахассислари, конструкторлар ва лойиҳачилар — бинокорлар, тепло-техниклар, техника эстетикаси бўйича инженерлар, молиячилар, экономистлар ва ҳисобчи ходимлар, патентшунослик ва ихтирочилик бўйича мутахассислар, сантехниклар (водопровод ва канализация), электриклар, газ пайвандчилар, ҳамда гўшт-сут ва совутиш саноати корхоналарининг ускуналарини, теплотехник ускуналари ҳамда контроль-ўлчов асбоблари ва автоматикани монтаж қилиш ва созлаш бўйича слесарлар, секретарь-машинисткалар.

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бўлим бошлиғи Ҳ. Ҳакимовга онаси

Шаҳодат АБДУРАҲМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги раҳбарлиги, коллегияси ва партия комитети Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция генерал-майори Е. М. Исаевга отаси

Мирсахон ИСАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ОНА ШИКОЯТИ ҲАҚЛИМИ?

СУД ЗАЛИДАН

Ўзбекистон ССР Олий судига келган хатлардан бирида Шанина деган аёл ўғлининг қилмишига яраша эмас, балки қаттиқроқ жазолангaнлигини ёзади. «Суд адолатдан бўлмади, деб ёзади она.— Чунки йигитларнинг аввал ҳам судланганлиги ҳисобга олинди. У вақтда эса улар атиги 14-17 ёшда эдилар».

Хўш, онанинг бу шикояти ҳақлими? Аслида воқеа бундай бўлган. 1972 йил қиш пайти. Тўрт йигит спиртли ичимлик ичиб олгач, «мард» бўлиб кетишди. Улар бирорта таксини тўхтатиб, тушган пулни ўмармоқчи бўлишди. Фарғона шаҳрининг «Октябрь 25 йиллиги» кўчасида такси тўхтатишди. Темир йўлдан ўтиш жойига етганда қора ниятли йигитлардан бири — Шанин ҳайдовчидан машинани тўхтатишни сўради. Бу вақтда В. А. Шарин отверткани, иккинчиси Г. А. Шанин эса тўппончани, уларнинг ҳамтовоқлари П. М. Якшиянц билан О. А. Кондрашкин пичоқни тўғрилаб туришган эди. Улар шофер Бобоевни машинадан судраб чиқариб, ёнидаги 60 сўм пулни олишди, сўнгра машинани ўзлари бошқариб, уни ҳам пачоқлашди.

Бу жиноят бежазо қолмади. Улар ўз қилмишларига яраша жазосини олдилар. Лекин, бу жазо жиноятчиларнинг оналари учун оғирроқ туюлмоқда. Улар ўз фарзандлари балоғатга етмаган вақтда судланганлигини, кейинги суд вақтида ўша олдинги судланиш ҳам ҳисобга олинганлигини ёзмоқдалар. Жиноий жавобгарликка тортилгач, бундан тегишли хулоса чиқариб олмаган, яна жиноят йўлига кирган йўлтўсарларга нисбатан қаттиқроқ жазо берилганлиги табиийдир.

Улар нега хулоса чиқаришмади, нега тўғри йўлга ўтишмади? Фарзандларини ҳимоя қилаётган оналар аввало шу ҳақда ўйласалар бўларди.

Р. ТЮМЕНЕВА,
К. АСРАНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий судининг катта консультантлари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 • ТЕЛЕФОНЛАР

Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача